

Lederskab - hvad forventer hunden?

Det har altid været god latin, at en familiehund skal opdrages og kende sin plads i hierarkiet. Men god ledelse indbefatter i den grad også motivation, respekt og rummelighed.

Tekst og foto: Hundeadfærdsterapeut Merethe Børgart

De studier, som man hidtil har gjort omkring lederskab og rangorden hos hunde, er primært baseret på studier af ulve i fangenskab. Nyere studier viser imidlertid, at vilde ulve, der lever i den fri natur - samt nutidens tamme hunde - reagerer noget anderledes.

De nyeste forskningsresultater peger således på, at hunden ikke uafbrudt forsøger at komme højere op i hierarkiet for at opnå magt. Hunden lærer at respektere de eksisterende magtforhold. Og den trives godt, hvis dens ejer - dens leder - også viser den, at den er med i flokken, og at den bliver respekteret som et værdifuldt flokmedlem.

Efter et godt og interessant kursus om, at drivkraft og motivation er kernen i seriøs hundetræning, med den anerkendte svenske hundepsykolog, hundetræner og forfatter Anders Hallgren, der for nylig har skrevet en bog om dette

emne, vil jeg i denne artikel viderebringe mine tanker omkring det.

Hundeopdragelse - gør vi det rigtige?

Det har i mange år været velkendt, at for at få en ordentlig, velopdragen hund skulle man sørge for, at hunden ikke sov med i sengen, ikke var i sofaen, at den gik sidst ind og ud ad døren, at hunden fik mad som den sidste, at vi ikke skulle lade hunden vinde trækkelege m.m., for at sikre os, at hunden ikke skulle tage magten og blive en dominerende flokleder for hele familien.

Men alle de forbud og begrænsninger gør ikke, at hunden ser os som bedre og mere kompetente ledere. Jeg fristes til at sige tværtimod, da man jo faktisk viser den, at den ikke er en del af flokken, og har mere travlt med at begrænse end at inddrage den.

Hvad er en god leder for hunden?

Det, som er vigtigst for en hund, for at den kan bevare respekten - og har lyst til at følge de anvisninger, vi som hundeejere giver - er, at vi er guidende, kærlige og konsekvente og tager initiativet til nogle af de gode og spændende ting. At vi samtidig med, at vi er rummelige nok til at tolerere hunden, også tager (og tør tage) nogle initiativer indimellem. Og at den jo helst skal gøre tingene af lyst og motivation - og ikke af frygt for konsekvenserne ved ikke at gøre det.

Dét at have hunden i sengen og/eller i sofaen er for mig at se en smagssag, men der er ingen tvivl om, at hunden nyder at "putte" med og på den måde være en del af flokken. Og jeg vil da nødtigt undvære mine to Dalmatinere i sofaen om aftenen. Og for at komme tilbage til konsekvensen, så mener

jeg det på den måde, at har man besluttet, at det er tilladt at være eksempelvis i sofaen, så er det tilladt og ikke afhængigt af dagens humør.

Vis opmærksomhed, når du kommer hjem

At ignorere vores hunde, når vi kommer hjem, er for mig at se lidt at sidestille med psykisk vold. Hunden er glad for, at vi kommer hjem igen, og vil gerne vise sin glæde.

Tit er det faktisk sådan, at hunden viser signaler i aktiv underkastelse og på den måde fortæller, at vi er "de største og klogeste" ved at lægge ørerne tilbage, smaske, slikke sig om munden, ikke at søge direkte øjenkontakt, og evt. gerne vil slikke os i ansigtet, hvis den kan komme til det, og hvis det er tilladt. Vi kan helt sikkert (forhåbentlig) se, at hunden logrer med det meste af kroppen af ren og skær glæde over, at vi kommer hjem til den igen. Hvis vi blot ignorerer den, fortæller vi hunden, at vi ikke er lige så glade for at se den. Det kan resultere i, at hunden "kammer over" og går endnu mere i selvsving for at vise signaler - eller måske resignerer den og går af sted med et trist blik i øjnene.

Efter min mening er der ikke noget bedre end at komme hjem efter en hvilken som helst dag og blive modtaget med glæde og "åbne poter". Det kan gøre selv den dårligste dag til en god dag. Så hvorfor ikke også vise hunden sin gensynsglæde...

Når hunden skal spise

Omkring maden er det stadig min overbevisning, at vores hunde har bedst af at arbejde for den, så deres mentalenergi bliver brugt fornuftigt. Men hvis konsistensen af maden ikke er egnet til søgeøvelser eller problemløsning som sådan, ser jeg ingen grund til, at den skal serveres efter, at resten af familien har spist.

Tværtimod. Ved at give hunden mad først, opnår man en mere rolig

hund, når vi andre skal sætte os til bords. Og som vores samfund ser ud i dag, så er der jo rigeligt med mad, så der er ingen frygt for, at nogen må gå sulten i seng - uanset hvem der spiser først. Og kigger man på de vilde ulve, så er det faktisk sådan, at hvis fødemængden er knap, så vil det være hvalpene, som får først.

Andre situationer

At hunden skal sidst ind ad døren kan være en praktisk foranstaltning i forhold til beskidte poter m.m., men at det skulle have en effekt i forhold til hundens syn på os, og respekten for os, tror jeg nu ikke.

Og at hunden skulle aspirere til lederrollen, når den trækker i linen på gåturen, tror jeg nu mere handler om manglende træning.

Jeg tror på, at vi opnår langt højere respekt m.m. ved at være den igangsættende, venlige, blide og samarbejdende hundeejer, og det gør os til den kompetente, menneskelige flokfører.

En test på godt lederskab

Hvis man er i tvivl om, hvorvidt hunden "ser op" til en som hundeejer, kan man lave en forholdsvis hurtig lille test ifølge Anders Hallgren. Tænk og notér følgende ting:

- Kommer hunden jævnlige for at snudepuffe til dig?
- Har den ørerne bagudrettede, når I har nærkontakt?
- Logrer hunden med halen, når du taler opmuntrende til den?
- Møder hunden dig logrende og/eller smågøende, når du kommer hjem?
- Vil hunden gerne slikke dig i ansigtet?
- Undgår hunden at møde dit blik, når I er snude mod næse?
- Sænker hunden hoved- og nakkeparti, når du kæler med den?
- Vender hunden ofte bagdelen eller siden til dig, når du hilser på den?
- Ser hunden tydeligt underlegen ud, når du er vred på den?

Kan du sige ja til alle eller de fleste af disse ting, er der ingen tvivl om, at hunden har den respekt, som den forventes at have for dig som ejer. Hvis du ikke kan sige ja til ret mange, kan det være en fordel at gå på hundskele eller få hjælp af en professionel adfærdsbehandler med at forbedre jeres forhold.

Observer din hund - og ros den!

Og som tillæg til alt dette er det vel næppe nødvendigt at tilføje, at straf absolut ikke styrker forholdet mellem hund og ejer.

Brug i stedet resurserne på at observere alt det positive og ønskværdige, din hund gør, og ros den for det. Ikke nok med, at man får en gladere hund. Ens eget humør bliver også bedre i længden.

Så nyd du blot at "putte" med hunden uden nogen former for dårlig samvittighed over "manglende lederskab".

To nøgleord: samarbejde og forståelse

Det er desværre ikke sjældent, at diagnosen "manglende eller dårligt lederskab" bliver brugt i forhold til problemhunde. Det er ikke min oplevelse, at det virkelig hænger sådan sammen. Der kan naturligvis være en manglende respekt, men den tror jeg ikke kommer af, at man sætter forbud op. Tværtimod handler det ofte om et bedre samarbejde og en bedre forståelse for hunden. Jeg tror og håber på, at tiden nu er moden til at se med nye friske briller på det billede - og til en større forståelse for vores hunde og dermed mere glæde i dagligdagen.

Aflitteratur kan jeg bl.a. anbefale:

"Drivkraft og motivation - Kernen i seriøs hundetræning" af Anders Hallgren. (Forlaget Tro-fast ApS, 2005)
"På talefot med hunden" af Turid Rugaas. (Forlaget Canis, 2003)